

on-line > www.vulkani.rs
mail to > office@vulkani.rs

Naziv originala:
A. M. Dean
THE LOST LIBRARY

Copyright © A. M. Dean 2012
Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00528-8

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

A. M. Din

FARAONOVO ZAVEŠTANJE

Preveo Vladimir D. Nikolić

Beograd, 2013.

Utorak

PROLOG

Minesota, SAD – 23.15 (GMT -6)

Metak je probio plućno krilo i ostao mu u grudima, ali starac više nije osećao bol. Taj bol postao je centralna tačka kad su ivice vidnog polja počele da mu se zamagljuju.

To je bilo očekivano. Arno Holmstrand znao je da dolaze – događaji od prošle nedelje nisu ostavili mnogo prostora sumnji. Bio je spreman. Morao je da požuri s pripremama, ali to je sad bilo gotovo. Pozornica je postavljena i on je obavio što je trebalo. Preostalo je još samo da dovrši ovaj poslednji zadatak i da se zatim pomoli da mu trud ne ostane uzaludan.

Malaksao, srušio se u kožnu fotelju iza radnog stola. Činilo se da površina od mahagonija svetluca pred njim, reflektujući mutnu svetlost stone lampe kroz zamračenu kancelariju – čudnovata lepota u takvom trenutku.

Pružio je ruku ka knjizi koja je stajala otvorena na stolu i vatreni bol vratio se istog trena. Ako je to uopšte bilo potrebno, bol mu je služio kao konačni podsetnik: nije bilo drugog izlaza – preostalo mu je jedino da dovrši započeti posao. Usredsredio je pažnju, spustio pogled na knjigu i izbrojao tri lista. Svom snagom koju je mogao prikupiti, istrgnuo ih je.

Zaćuo se bat koraka u hodniku. Arno je uzeo pozlaćeni srebrni upaljač, koji je pre mnogo godina dobio na poklon kad je bio kum na venčanju svog studenta, i kresnuo ga. Držeći stranice iznad male kante za otpatke pokraj stopala, prineo je plamen papiru. Sekund kasnije, hartija je planula. Pustio je da zapaljene stranice padnu u kantu za smeće, gledao kako se gužvaju i predaju narandžastom plamenu i opet se zavalio u fotelju.

Konačni čin je ostvaren. Prekrstio je ruke preko grudi i prepleo prste, a potom gledao kako se vrata kancelarije otvaraju uz tresak. Lice čoveka pred njim bilo je bezizražajno, lišeno bilo kakvih prepoznatljivih osećanja. Poravnajući crnu kožnu jaknu, koja je ocrtavala konture mišićavog tela, uljez je pogledom brzo preleteo po sobi, spazio vatru u kanti za otpatke i uperio cev pištolja pravo u starca s druge strane stola.

Arno je podigao glavu i pogledao dušmanina pravo u oči.

„Očekivao sam te.“ Govorio je smireno i autoritativno. Čovek s pištoljem stajao je u vratima, ne mrđajući. Premda je trčao do pre svega nekoliko sekundi, disao je sasvim normalno.

Uklonivši lažnu prisnost iz glasa, Arno je progovorio strogo poslovnim tonom.

„Našao si me. To je više nego što je većina njih uspela. Ali ovde je kraj.“

Zamislivši se na trenutak, ubica je zurio radoznalo u Arna. Nije očekivao starčevu samouverenost, naročito ne sada. Ovaj trenutak predstavljao je njegov poraz. Ipak, starac je sedeo pred njim uznemirujuće staloženo.

Uljez je udahnuo punim plućima. Zatim je, ne trepnuvši, brzo ispalio dva hica, jedan za drugim, oba Arnu u grudi.

Tama u sobi je rasla. Arno Holmstrand gledao je kako se uljezovo obličje vrtloži i bleđi, a zatim uzmiče. Mrak je nadošao.

A onda više ničega nije bilo.

*Četrnaest minuta kasnije – Oksford, Engleska
Sreda ujutro, 5.29 (GMT)*

Sat-kula drevne crkve izdizala se nad gradom, koji je na ulicama počeo da oživljava u svakodnevnoj rutini. Šaćica svetala uključila se u sobama koledža oko trga, a dostavna vozila manevrisala su po Haj stritu, snabdevajući prodavnice robom za još jedan radni dan. Mesec je bio nisko na nebu, noć je još uvek skrivala prve zrake sunca.

Tačno u 5.30, velika gvozdena kazaljka pomerila se napred. Iza metalnog zaklona, mali drveni klip, namerno ubačen između prastarih zupčanika, pukao je napola. Kad se veza olabavila, paketić, koji je klip skrivao u vazduhu visoko iznad podnožja kule, počeo je svoj pažljivo koordinirani pad.

Stotinu dvadeset četiri spiralne stepenice niže, u podnožju trinaestovekovnog tornja, zavežljaj je tresnuo o debeli kameni temelj građevine. Udarac je aktivirao detonator na spoljnom obodu smotuljka i njegov precizno usmereni eksplozivni naboj. Paket plastičnog eksploziva C-4 eksplodirao je silovito, uz gromoglasni prasak.

Prastara kula srušila se u ogromnoj vatrenoj lopti.

Sreda

1.

Minesota – 9.05 (GMT -6)

Dan koji će zauvek promeniti život profesorke Emili Ves počeo je prilično uobičajeno. Nije bilo nikakvih znakova tragedije, nikakvih naročito hitnih poruka; jutarnja rutina počela je isto kao i svakog dana tokom jesenjeg semestra. Išla je na jutarnje džogiranje, održala jutarnje predavanje, popila jutarnju kafu; pa ipak, dok joj je nozdrve ispunjavao isti teški jesenji vazduh koji je svakog jutra udisala u studentskom gradu Karlton koledža, slutila je da nešto nije u redu. Nešto joj je treperilo na površini kože dok je hodala od učionice do kancelarije, iako taj osećaj nije mogla u potpunosti da definiše. Dan je imao neku neprirodnu pojavu, neobično svojstvo koje nije mogla tačno da odredi.

„Dobro jutro svima!“ Iz centralnog hodnika kompleksa na trećem spratu Lejton hola, sedišta Katedre za religiju, skrenula je kroz vrata koja vode ka njenoj kancelariji. Pripadala joj je jedna od nekoliko spojenih kancelarija, grupisanih oko malog zajedničkog prostora – mahune, kako se naziva u Minesoti. U mahuni su kancelarije imale četiri profesora, a svi oni su, skupa s još jednim kolegom, stajali u ćošku kad je Emili ušla.

Nasmešila im se, ali neveliko društvo bilo je u potpunosti zaokupljeno tihim razgovorom. Neobično dugo nakon njenog pozdrava, odnekud iz grupe začulo se *zdravo*, ali se nijedno lice nije okrenulo da je pozdravi. Tog trenutka postala je svesna čudne atmosfere na univerzitetu, prisutne čitavog jutra, koja joj sve do tada nije privukla punu pažnju – neobične tišine u hodnicima, skrenutih pogleda i zabrinutih izraza na licima kolega.

Iščačkavši ključeve iz tašne, Emili je zastala kod niza poštanskih sandučića i sadržaj svoga ispraznila u pregib lakta: hrpu reklamnih letaka, kojima je svesno dopustila da se nagomilaju u toku protekle dve nedelje. Svakodnevno uzimanje beskorisnog reklamnog materijala bilo je naprosto previše naporno.

Kolege su se i dalje sašaptavale iza njenih leđa. Dok je stavljala mali ključ u bravu svoje kancelarije, bacila je pogled preko ramena.

„Jedan od domara pronašao ga je jutros.“ Načula je meki glas, namerno prigušen.

„To je prosto nemoguće“, začuo se drugi glas. „Pila sam kafu s njim juče.“

Megi Larson, profesorka hrišćanske etike, žena koja je izgovorila posljednju opasku, imala je ozbiljan izraz lica.

Ne, pomisli Emili pogledavši je pažljivije. *Megi izgleda uznemireno.* Njena znatiželja rasplamsala se kad je shvatila da čak ni to nije prava reč. *Zapravo, izgleda preplašeno.*

Prestala je da okreće ključ u bravi i okrenula se ka kolegama. Nešto im je zaokupljalo pažnju – nešto što nije ni delovalo ni zvučalo dobro.

„Izvinite, ne želim da budem nepristojna, ali šta se dešava?“, upitala je zakoračivši prema njima. Neobična napetost u vazduhu uvećavala se sa svakom izgovorenom reči, ali nije znala kako drugačije da se ubaci u razgovor kad nije znala nijedan detalj. Čak ni temu.

Kakogod, ostali nisu nameravali da je dugo drže u neznanju. „Mora biti da još nisi čula“, odgovorila joj je koleginica. Ajlin Merin bila je redovni profesor predmeta Novi zavet. Takođe je bila i član komisije za naimenovanje, koja je zaposlila Emili kad se pre dve godine prijavila za posao – od tada je prema toj starijoj ženi gajila duboku privrženost. Nadala se da će, jednoga dana, s prosedom kosom izgledati podjednako dobro kao Ajlin.

„Očigledno nisam.“ Otpila je gutljaj hladne kafe iz papirne čaše. Napravljena pre sat vremena, tečnost više nije imala prijatan ukus, ali čin prinošenja čaše do usana pomagao je da se nelagodnost trenutka razbije pomoću zrnca svakodnevice. „Čula šta?“

„Poznaješ li Arna Holmstranda, profesora s Katedre za istoriju?“

„Dabome“, odgovorila je. Svi su znali glavnog profesora na Katedri za istoriju. Čak i da nije predavala na obe katedre, i za istoriju i za religiju, opet bi znala za najistaknutijeg i najslavnijeg naučnika na koledžu. „Da li je pronašao još neki izgubljeni rukopis? Ili su ga opet proterali iz neke bliskoistočne zemlje zbog kršenja pravila na arheološkoj iskopini?“ Činilo joj se da je Holmstrand, svaki put kad bi joj ga neko pomenuo, uvek na pragu nekog velikog otkrića ili akademskog skandala. „Nije valjda doveo koledž do bankrota na svom poslednjem putovanju?“

„Ne, nije.“ Ajlin je najednom poprimila izgled kao da joj je neprijatno. Spustila je glas do šapata. „Mrtav je.“

„Mrtav!“ Emili se blagim laktanjem u potpunosti ugurala u neveliku grupu, uzdrmana novostima. „Ma šta to pričaš? Kad? Kako?“

„Sinoć. Policija misli da je ubijen, i to ovde, na univerzitetu.“

Faraonovo zaveštanje

„Ne misle – znaju“, ubacio se u razgovor Džim Renolds, stručnjak za protestantizam. „Ubijen je. Dva metka u telo, blisko grupisana – tako sam čuo. Za svojim radnim stolom. Izgleda da je posredi profesionalno odrađen posao.“

Neobično treperenje na Emilinoj koži sad su zamenili sasvim formirani žmarci jeze. Ubistvo u kampusu Karlton koledža bilo bi nečuvena pojava, ali ubistvo kolege... Novosti su izazvale efekat šoka, pomešanog s istinskim strahom.

„Jurili su ga niz hodnik“, dodade Ajlin. „Ispred kancelarije ima tragova krvi. Nisam videla unutrašnjost.“ Glas joj je pukao. Pogledala je u Emili. „Zar nisi primetila policiju svud unaokolo na univerzitetu?“

Vesti su zaprepastile Emili. Videla je policijska vozila kad je parkirala automobil pre početka jutarnjeg predavanja, ali nije obratila pažnju na njih. Prisustvo organa reda i zakona u studentskom gradu nije baš bilo neuobičajeno.

„Nisam... nisam imala pojma.“ Zastala je. „Zašto Arno?“ Nije znala šta bi drugo pitala.

„To nije pitanje koje me zabrinjava.“ Glas, bojažljiv i uplašen, pripadao je kolegici Emi Eriksen.

„Nego?“, upita Emili.

„Ako je naš kolega napadnut i ubijen ovde, na univerzitetu, onda je pitanje koje me zaista brine: ko je sledeći?“

2.

Vašington, Okrug Kolumbija – 9.06 (GMT -5)

Izvan konferencijske sale 26H, D. Barton Giford pružio je lakeju kožnu akten-tašnu i uputio mu pogled kojim je jasno stavljao do znanja da po završetku jutarnjeg sastanka želi da bude sam. Stojeći po strani dok su drugi izlazili iz prostorije i odlazili niz hodnik prema izlazu, ignorisao je mnogobrojne znakove *zabranjeno pušenje*, izvadio *pal mal* bez filtera iz paklice u grudnom džepu i pripalio. Već dve godine, koliko je veliki čovek bio na vlasti, Giford je radio u predsednikovom savetničkom komitetu za spoljnu politiku i bio odani prista-lica njegovog angažmana na Bliskom istoku, premda trenutni stanar Ovalnog kabineta nije delio Gifordovu želju da bude još agresivniji i preduzimljiviji u posleratnom obnavljanju zemlje. Giford je postao jedan od najuticajnijih

savetnika vrhovnog zapovednika, oblikujući državnu politiku baš kao i starajući se o tome da predsednik uvek jasno razlikuje prijatelje od neprijatelja. Prošlost mu je bila biznis, a biznis nije ništa drugo do svet mreža. Voleo je da misli kako je predsednik povezan, ili nije povezan, zahvaljujući njegovoj mudrosti i uticaju. A nije bio daleko od istine. On je bio osoba s vezama, a predsednik glasnogovornik morala, koji samo ume da izabere one prave.

Kol je nepomično stajao u senci; na nevidljivom licu očitavalo se gađenje prema gojaznom arogantnom mešetaru moći, koji se ponašao potpuno u skladu sa svakim stereotipom o velikoj zverki, nadmenom čoveku od uticaja. Giford je bio gluv i slep za sve što nije smatrao bitnim za svoje lične planove.

Tu manu danas će platiti glavom.

Giford je povukao dim u pustom hodniku, a dopola popušena cigareta landarala mu je sa usana dok je rukama ravnao sako. Iskativši to trenutno skretanje pažnje, a i ranjiviji položaj mete, Kol iskorači iz kancelarije s druge strane hodnika, lakim pokretom zgrabi debelog čoveka za zglobove i ugura ga nazad u salu za konferencije.

„Šta to radiš, dovraga?“, upita ga Giford osorno, zatečen; cigareta mu ispade iz usta.

„Ćutite i sve će ići mnogo lakše“, odgovori Kol. Levom rukom stezao je Gifordove zglobove, a desnom zatvorio vrata iza leđa. „A sad sedite.“ Gurnuo ga je u jednu od nedavno upražnjenih kožnih fotelja poredanih oko dugog konferencijskog stola.

Giford je bio ozlojeđen. Ne samo što ga je nepoznati čovek maltretirao, već mu je i zglob iščao. Privukao je ruke ispred grudi, kipeći od besa dok ih je trljao u pokušaju da ukloni bol. Već je počeo da izbacuje preteće fraze dok se okretao u fotelji ka napadaču. „Samo da znaš, mladiću, da ja nisam čovek koji će mirno sedeti i trpeti ovu vrstu...“

Prekinuo je tiradu na pola rečenice, kad je fotelja dovršila okret i pogled mu pao na Kolove ruke. Dok je staloženo zavrtao prigušivač na vrh cevi gloka 32 kalibra .357 SIG, Kol mu je odgovorio ne podigavši pogled.

„Znam vrlo dobro ko ste vi, gospodine Giforde. Zato sam ovde.“

Gifordov gnev iščezao je istog trenu, u potpunosti zamenjen bespomoćnim užasom. Nije mogao da odvoji pogled od oružja. „Šta... šta želiš?“

„Ovo“, reče Kol, zavrnuvši prigušivač uz škljocaj i otkočivši sigurnosnu kočnicu gloka. „Ovo je tačno ono što želim.“

„Ne razumem“, ispljunu Giford užasnut, mahinalno uranjajući dublje u fotelju kao da se nada da će tamo pronaći nekakvo utočište od pretnje pred njim. „Šta želiš od mene?“

„Pa ovo je to“, odgovorio je Kol. „Tačnije, od vas konkretno ne želim ništa. Ovo nije saslušanje, a ni otmica.“

„Šta je onda?“

Kol je konačno podigao glavu i pogledao pravo u razrogačene i prestrašene oči D. Bartona Giforda. „Ovo je kraj.“

„Ja... ne shvatam.“

„I pretpostavlja sam da nećete shvatiti“, odvratio je Kol.

Bilo kakav dalji razgovor presekla su dva metka koja je ispalio u Gifordovo srce, drugi još dok mu je desno rame bez napora apsorbovalo poznati oštri trzaj omalenog pištolja; tihi, prigušeni pucnjevi tek neznatno odjeknuše u dugačkoj prostoriji.

Giford se, otvorenih usta i iskolačenih očiju, u neverici zabuljio u oblacić dima iz cevi koja je upravo isporučila svoje smrtonosno punjenje njemu u grudi. Dok mu je krv isticala iz srca i šikljala iz rana na grudima i leđima, srušio se u fotelju.

Kol je mirno gledao kako čovek izdiše i pada u tamu.

3.

9.20 (GMT -6)

„Znaju li ko ga je upucao?“ Oklevanje u Emilinim rečima odavalo je nelagodu. Još nije mogla da pretpostavi zašto bi neko želeo da ubije Arna Holmstranda. Bio je, bez sumnje, najpoznatija javna ličnost na koledžu, ali takođe, iz njene perspektive, i prastar – dobrano u sedamdesetim. U suštini, bio je povučen i pomalo ekscentričan starčić. Nije ga poznavala naročito dobro. Susreli su se nekoliko puta, a Arno bi s vremena na vreme promrmljao čudne komentare o njenom istraživačkom radu – u duhu bogomdanog prava starijih profesora da uvek i svuda osporavaju rad mlađih kolega – i time je pun opseg njihovog poznanstva iscrpljen. Bili su samo kolege, dakle, daleko od prijateljstva.

Međutim, to joj nije mnogo pomoglo da ublaži šok. Smrt na univerzitetu, a kamoli ubistvo, nije predstavljalo običnu vest. A Emili nije mogla

da ne oseti određene simpatije prema Holmstrandu, iako su uglavnom posledica njegove reputacije i njenog profesionalnog divljenja njemu, a ne međusobne interakcije.

„Nemaju pojma“, odgovori Džim Renolds. „Istražitelji su trenutno u njegovoj zgradi. Čitavo krilo je blokirano. Biće čitav dan.“

Emili je impulsivno otpila još jedan gutljaj kafe, ali čin prinošenja čaše usnama delovao je ovog puta usiljeno, maltene neučtivo, kao previše normalan čin u svetlu takvih novosti.

„Ne mogu da verujem da se tako nešto ovde dogodilo.“ Strah Megi Larson i dalje se video. „Ako je neko bio voljan da krene na njega...“ Nije dovršila rečenicu. Neizgovorena izjava odnosila se na sve njih: s ubijenim kolegom, svi su se osećali nesigurno.

Nad grupom se nadvio dugačak tajac; prekinula ga je tek zvonjava iza njihovih glava. Trebalo je da počnu naredni časovi, i profesori su razmenili zabrinute poglede dok su odlazili svojim učionicama i obavezama. Dok su se rastajali, Emili je osetila nelagodnu grizu savesti. Da li je bilo prihvatljivo tek tako otići i pozabaviti se svakodnevnim poslovima nakon razgovora o smrti kolege? Svakako, nešto bi trebalo kazati, makar da se izrazi saosećanje.

„Pa... žao mi je zbog Arna.“ Nije uspela da smisli ništa drugo. Iznenadio ju je stepen žalosti koju je osećala. Njena emotivna reakcija bila bi prikladnija kao odgovor na smrt bliskog prijatelja – što Arno Holmstrand nikada nije bio.

Ajlin joj je uputila blag osmeh i izašla iz mahune. Emili je, boreći se sa šokom, otišla do svoje kancelarije, otključala vrata i ušla u sićušnu sobu. Zapanjujuće je kojom brzinom središte dana može da se promeni, koliko tragičan čin može da bude sveprožimajući. Dok nije čula za Arnovu smrt, misli su joj bile usredsređene na sasvim drugačiji svet: na predstojeći ponovni susret s voljenim. Poslednja središta pre produženog vikenda proslave Dana zahvalnosti značila je samo jedno jedino predavanje, i to rano pre podne. Ostatak dana bi, da je bilo po njenom, provela u žudno očekivanom putovanju iz Mineapolisa u Čikago, a onda i prazničnom vikendu s verenikom Majklom. Upoznali su se pre četiri godine, baš na Dan zahvalnosti – on kao Englez koji studira na domaćem terenu, a ona previše revnosna američka studentkinja na magistarskim studijama u inostranstvu, u pokušaju da podeli značaj velike američke tradicije sa starim kolonijalnim gospodarima – od tada, dan je postao samo njihov.

No, to blaženo odvajanje doživelo je neočekivani kraj. Otkako je u hodnicima koledža čula vest o smrti, Emili je srce u grudima tuklo kao ludo, a adrenalin joj je ubrzano kolao venama.

Ipak, potisnula je osećanje nelagode i uključila računar na radnom stolu. Dnevni posao nije mogao u potpunosti da stane, ma koliko šok bio veliki. Ispruživši ruku, pustila je da se reklamni leci koje je pokupila iz sandučeta raspu po površini stola.

Dok su joj se u umu i dalje kovitlale misli o ubistvu i gubitku, isprva nije primetila malu žutu kovertu ugneždenu između dva drečava letka. Njene oči nisu zapazile elegantan i neobičan krasnopis na spoljašnosti, kao ni odsustvo poštanske marke i adrese pošiljaoca. Koverta je skliznula, neprimećena, mimo njenog pogleda i pomešala se s ostalim papirima.

4.

9.30 (GMT -6)

Dve rupice na kožnoj presvlaci stare fotelje označavale su tragove smrtonosnih hitaca koji su oduzeli život Arnua Holmstrandu. Bile su blisko grupisane, razdvojene nepuna dva centimetra: jasne oznake profesionalca. Budući da je telo uklonjeno, detektiv je bio u mogućnosti da utvrdi putanju hitaca na osnovu jasnih tunela koje su meci napravili u koži. Ubica, ne viši od 170 centimetara, stajao je u dovratku. Žrtva je sedela u fotelji, licem okrenuta prema napadaču.

Detektiv Al Džonson gledao je kako forenzičari obavljaju posao na mestu zločina. Forenzičar je tankom pincetom i vešto, čak i s rukavicama od lateksa – očigledno je to radio već mnogo puta – izvadio metak iz jedne od rupa u fotelji. Možda tridesetosmica, pomisli Al, mada nije bilo njegovo da sudi o tome. To je posao tehničara u balističkoj laboratoriji. Bilo mu je dovoljno saznanje da je očigledno upotrebljen pištolj, da je to očigledno ubistvo s predumišljajem, štaviše, očigledno profesionalno odrađen posao.

Sve je to već viđao i ranije.

Telo je jutros odneto u mrtvačnicu. Ukupno tri rane od metaka, pri čemu je najpre zadobio onu na desnoj strani, najverovatnije negde van kancelarije. Džonson se zagledao u trag krvi koji je vodio iz hodnika u prostoriju. Islednik je pretpostavljao da bi i prva rana sama po sebi bila

smrtonosna, ali žrtva je poživela dovoljno dugo da prođe kroz vrata – detektiv je ustao iz čučnja i pošao da iznova pređe pretpostavljene žrtvine korake – kroz vrata, do radnog stola. Zašto? Na stolu se nalazio telefon, ali nije bilo znakova da je žrtva pokušala da ga upotrebi, a policija nije primila nikakav poziv sve do narednog jutra, kada je domar pronašao leš.

Drugi forenzičar je s ragastova uzimao otiske prstiju. Treći je na radnom stolu ponavljao aktivnost svog kolege. Dvojica uniformisanih policajaca fotografisala su mesto zločina, a Džonsonov partner uzimao je u hodniku izjave od osoblja noćne smene. Najmanje još šestoro drugih vrzmalo se po prostoriji. Ne prvi put, Al se začudio uolikoj meri mesto zločina može da vrvi od života. To je jedan od čudnih paradoksa ovog posla.

Prišao je radnom stolu. Izgledao je upravo onako kako je Al zamišljao da sto starog profesora treba da izgleda: stona lampa sa zelenim abažurrom, mesingani držač za olovke, izlizani podmetač za pisanje i računar koji deluje kao da je zastareo još i pre nego što je izašao iz fabrike. U kožnom ovalu bila su stara pisma, pažljivo otvorena nožem za pisma od slonovače, uredno položenim preko njih.

Nož za pisma od slonovače, kula od slonovače... ovde su na delu kulturološke predrasude.

Nasred stola stajala je i velika knjiga u tvrdom povezu, puna fotografija. Bila je otvorena negde na sredini. Detektiv je prišao i rukom u rukavici ovlaš prešao preko stranica. Žuljeviti prsti ispod lateksa posutog prahom zaustaviše se dodirnuvši neočekivano grube ivice. Povez u središtu knjige skrivao je malo klupko nazubljenih ostataka, odakle je očigledno bilo iscepano nekoliko stranica.

Blesak blica privukao mu je pažnju kad je mladi forenzičar fotografisao knjigu, zajedno s njegovom šakom.

Al je zamislio prizor: *Starac, ustreljen u grudi, tetura se natrag ka svojoj kancelariji kako bi iscepao nekoliko stranica iz knjige.* To nema mnogo smisla. S druge strane, ubistva su retko kad imala neki naročit smisao.

Još jedna slika; ovog puta foto-aparat je bio uperen u njegova stopala. Al je pogledao naniže u kantu za otpatke, punu pocrnelih ostataka. Kleknuvši pored kante, spretni mladić u ručno krojenom odelu počeo je da čeprka po ugljenisanim ostacima.

Fino odelo, pomisli Al smesta iznerviran. Momak iz državne agencije – baš ono što nam je trebalo.

Al Džonson nije bio ljubitelj holivudskih blokbastera, ali su uvek verno prikazivali frustraciju koja bi se javila svaki put kada bi se različite kriminalističke službe nadmetale za nadležnost nad nekim slučajem. A detektivi u lokalnim policijskim patrolama nikad nisu nosili skupa odela krojena po meri. Nije znao iz koje agencije je mladić, ali koja god da je, situacija će uskoro postati vraški frustrirajuća.

„Da li profesori istorije uvek sami spaljuju svoje đubre?“, upita mladić, ne podigavši pogled.

„Znaš koliko i ja, dečko.“

Odelo se vidno štrećnulo na Alovu poslednju reč, očigledno nezadovoljno što ga podsećaju na njegovu mladost. Mladić se polako osovio na noge, povrativši staloženost snagom volje.

„Nema bogzna šta da se vidi. Tek nekoliko smežuranih stranica. Spaljenih odjednom, kladim se.“

Al je pokazao rukom na otvorenu knjigu na stolu.

„Odatle je istrgnuto nekoliko listova.“ Pokazao je na iskrzane ivice u knjizi. „Sudeći po brojevima stranica pre i posle, čini mi se da nedostaju tri lista.“

„Otprilike koliko ih ima ovde“, potvrdio je mladić, pokazujući na ugljenisane ostatke u korpi za otpatke.

„Ne shvatam“, reče Al. „Starac je smrtno ranjen u hodniku, ali ipak nekako uspeva da se dovuče do kancelarije, do radnog stola. Ispred njega stoji telefon, ali i ne pokušava da ga upotrebi. Ne zove u pomoć. Svuda unaokolo leže papiri i olovke, ali ne ostavlja nikakvu belešku. Umesto toga, otvara nekakvu slikovnicu, cepa tri lista i spaljuje ih. Ne pije vodu.“

Mladić mu ništa nije odgovorio. Podigavši knjigu, pregledao ju je s pažnjom koja je prevazilazila Alovu osujećenost – izgledao je besno!

„Slušaj, dečko“, reče Al, „nisam čuo kako se zoveš. Nisam te viđao ranije. Jesi li već dugo u Blizancima?“ Većina detektiva u Gradovima blizancima, Mineapolisu i Sent Polu, gde je i centar svih kriminalističkih službi nadležnih za južni deo države, poznavali su se makar iz viđenja.

„Nisam oдавde.“ Reči su bile izgovorene kao izjava. Mladić nije ponudio nikakvo dopunsko objašnjenje, niti je pokazao ijedan znak da želi da nastavi s tim profesionalnim ljubaznostima. Ponovo je okrenuo knjigu u šakama i pogled mu je pao na pocrneli papir u kanti za đubre.

Al nije bio spreman da ga tek tako ostavi na miru.

„Nisi odavde? Državna, a? Šta Državna policija traži ovde?“ *Ovo je očigledno lokalni slučaj. Dava neka nosi Državnu policiju!*

Mladić nije odgovorio, ignorišući Alovu upornost, ali najзад je vratio knjigu na sto. Poravnавši nabore na odelu, okrenuo se prema detektivu sa izrazom kancelarijske efikasnosti. Prvi put u toku razgovora, pogledao je Ala pravo u oči.

„Žao mi je što ne mogu više da ćaskam, imam dovoljno materijala za izveštaj. Milo mi je što smo se upoznali, detektive.“

„Izveštaj?“ Nehajna opaska bila je bezmalo previše. Knjiga i malo spaljene hartije jesu bili važni materijalni dokazi, ali teško da je to dovoljno za izveštaj. Al se osvrnuo po prostoriji i osmotrio živu aktivnost – uzimanje otisaka prstiju, tragova obuće, mrlja krvi. Tek sve to skupa sačinjavaće zadovoljavajući izveštaj. Ipak, činilo se kao da mladić sve to ignoriše, usredsredivši pažnju isključivo na radni sto i ugljenisani papir u kanti za otpatke. Kao da ostatak mesta zločina uopšte ne postoji.

To nije bilo uobičajeno za istražiteljski postupak, čak ni u Državnoj policiji.

Sa sarkastičnim prekorom na usnama, Al Džonson se okrenuo prema nepoznatom agentu, ali onda je shvatio da je ostao sam.

5.

9.35 (GMT -6)

Ako je naš kolega napadnut i ubijen ovde, na univerzitetu, onda je pitanje koje me zaista brine: ko je sledeći?

Nakon što su kolege otišle na predavanja, Emili je ostala sama u kancelariji, da razmišlja o čudnovatim obrisima proteklog razgovora. U mislima su joj odzvanjale reči Eme Eriksen. Nelagodnom strahu koji je osećala Emili nije doprinosilo samo Emينو pitanje bez odgovora u vezi s ubistvom Arna Holmstranda, već i zlokobno prisustvo same smrti. Kolega je ubijen svega nekoliko metara od njene kancelarije. Postoji li šira opasnost? Jesu li svi u opasnosti?

Jesam li i ja? Odbacila je tu pomisao čim joj se oblikovala u umu. Lično shvatanje okolnosti je iracionalno, i samo bi dodatno nahranilo njen strah. Moraće da zabavi lutajući um: poslom, šačicom preostalih zadataka koje je trebalo da završi pre odlaska iz studentskog grada i polaska na put, do Majkla.